

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-0375-10

Diferencovaná typológia modernizmu: teoretický základ pre údržbu a obnovu diel modernej architektúry

Zodpovedný riešiteľ **Henrieta Moravčíková**

Príjemca

Ústav stavebníctva a architektúry SAV

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Oddelenie architektúry Ústav stavebníctva a architektúry SAV
2. Pamiatkový úrad SR
3. Vysoká škola výtvarných umení
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. MORAVČÍKOVÁ Henrieta – PILNÝ Ivan – SZALAY Peter: Restoring the Colors of Friedrich Weinwurm's Unitas: Hazards of Black-and-White Photography. Future anterior 11, 2014, no. 1.
2. MORAVČÍKOVÁ, Henrieta: Friedrich Weinwurm, architekt / architect. Bratislava, Slovart 2014, 373 s.
3. BARTOŠOVÁ Nina : Priemyselné dedičstvo Dynamitky verus tradičná pamiatková ochrana. Aktualizovanie teoretických východísk. Architektúra & urbanizmus 48, 2014, č. 3 – 4, 171 – 191.
4. SZALAY Peter - TOPOLČANSKÁ Mária: Dostupné bývanie ako ideologické rozhranie

verejných a súkromných záujmov v plánovaní mesta. In Forum Historiae, 2014, roč. 8, č. 1.

5. Stiller, A. – Moravčíková, H. et al: Spätmoderne Slowakei. Gebaute Ideologie? Salzburg, Mury Salzmann 2014. 179 s.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky výskumu získané v priebehu riešenia projektu sa využijú v aplikovanom výskume v oblasti pamiatkovej ochrany ako aj v jej praktickom výkone, pri tvorbe metodiky obnovy konkrétnych diel modernej architektúry ako aj pri formulácii všeobecných pravidiel obnovy (Pamiatkový úrad SR, Krajské pamiatkové úrady). Výsledky výskumu sa uplatnia v procese navrhovania, pri obnove či prestavbe diel modernej architektúry. Využijú sa aj v pedagogickom procese v študijných odboroch Architektúra a urbanizmus, Architektonická tvorba a Dejiny umenia (1., 2. aj 3. stupeň štúdia). Výsledky výskumu súčasne tvoria základ pre ďalší výskum v odbore architektúra a urbanizmus a v príbuzných vedných odboroch. Nezanedbateľnú súčasť uplatnenia výsledkov výskumu tvorí ich distribúcia medzi širokú verejnosť, kde budú pôsobiť v oblasti osvety v procese ochrany kultúrneho dedičstva.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Na Slovensku sa premiérovu realizoval monitoring diel modernej architektúry. Bol vykonaný na vzorke 51 budov. Skonstruovala sa diferencovaná typológia modernizmu, ako štruktúrovaný súbor údajov o architektúre 20. storočia na Slovensku, ktorý zahŕňa informácie o konštrukcii, materiáli, koncepcii, autorovi, objednávateľovi, spoločenskej akceptácii diela a jeho fungovaní. Spracovali sa stratégie a postupy pre obnovu základných typov diel modernej architektúry vrátane osobitých typológií ako sú moderné interiéry a monofunkčné areály. Spracoval sa architektonicko-historický a pamiatkový výskum a odporúčania k metodike obnovy vybraných kľúčových diel modernizmu (Neologická synagóga v Žiline, kúpalisko Zelená žaba v Trenčianskych Tepliciach, obytný súbor Unitas v Bratislave a ďalšie). V rámci skúmania jednotlivých typologických druhov modernej architektúry sa preskúmalo a opísal fenomén sociálneho bývania, jeho vznik v dvadsiatych rokoch 20. storočia, mutácie v druhej polovici minulého storočia a aktuálne perspektívy v slovenských podmienkach. Podarilo sa určiť a opísať hlavné črty slovenského variantu novej vecnosti a odlíšiť ho od ostatných prejavov v európskom kontexte. Preskúmalo sa spojenie architektonickej formy s ideológiou vládnucej moci na príklade slovenskej situácie v minulom storočí, identifikoval a opísal sa jeho latentný aj operačný potenciál. Na príklade slovenskej architektonickej scény 20. storočia sa identifikovali a opísali vybrané aspekty fenoménu ženy architektky.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The monitoring of modern architecture as an important tool of monuments protection was for the first time realised in Slovakia. 51 works of modern architecture have been investigated and evaluated in course of the monitoring. The differentiated typology of modernism as a structured file of data about works of 20th century modern architecture in Slovakia was constructed. It includes information on constructions, materials, concepts, authors, clients, social acceptance and functioning of the particular building types. The strategies and procedures of monument protection and renovation of the basic types of modern architecture works, as well as for the special typologies as modern interiors and monofunctional areas, have been created. The architectural and historical survey of the most important works of the 20th century modernism in Slovakia has been carried out (Synagogue in Žilina, swimming pool Zelená žaba in Trenčianske Teplice, housing complex Unitas in Bratislava and others). The recommendations regarding the methods of monument protection has been elaborated. In frame of the investigation of particular typologies of modern architecture the phenomenon of social housing, its origin in 1920s, mutations during the second half of the 20th century and actual perspectives in Slovakia have been identified and described. The main features of the

Slovak variation of new objectivity (Neue Sachlichkeit) have been described and identified in frame of the European context. The connections between architecture form and state ideology have been investigated and their latent and operative potentials have been identified and described. The selected aspects of the phenomenon of woman architect have been identified, described and exemplified on the Slovak architecture scene of the 20th century.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

prof. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková
V Bratislave 26.11.2014

Štatutárny zástupca príjemcu

Ing. Peter Matiašovský, CSc.
V Bratislave 26.11.2014

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu